

Ympäristönsuojelun vuosiraportointiohje toiminnanharjoittajille VOC-tietojen raportointia varten

1.12.2025

Sisällys

1 Vuosiraportointi (määräaikaissraportointi)	2
1.1 Ilmansuojelulomake	2
1.2 VOC-laitoksen perustiedot -lomake	2
1.3 VOC-laitoksen tasetiedot -lomake:	4

Pvm	Päivitys
1.12.2025	Päivitetty versio

1 Vuosiraportointi (määräaikaissraportointi)

Aloita aluehallinnon sähköisessä asiointipalvelussa VOC-tietojen vuosiraportointi valitsemalla välilehti LOMAKKEIDEN TÄYTTÄMINEN.

Etsi valikosta kohdan ”ilmansuojelu” alapuolelta sellainen päästöaste (usein nimessä esiintyy VOC), jonka alta löydät siihen kytketyt VOC-lomakkeet (lomakkeet voivat olla eri pisteiden alla). Pisteeseen kytketyt lomakkeet tulevat näkyviin, kun painat oikeassa reunassa olevaa nuolta. VOC-tietoja täytetään kolmella eri lomakkeella: ilmansuojelu, VOC-laitoksen perustiedot ja VOC-laitoksen tasetiedot. Pääset muokkaamaan valitsemasi lomakkeen tietoja MUOKKAA-painikkeesta.

1.1 Ilmansuojelulomake

Etsi kohdan ”ilmansuojelu” päästöasteiden alta lomake **ilmansuojelu** (lomakkeet saat näkyviin oikeassa reunassa olevan nuolen alta). Valitse ilmansuojelulomake MUOKKAA-painikkeesta. Ilmoita ilmansuojelulomakkeella (päästöt ilmaan) laitoksen VOC-päästön kokonaismäärä (kaikkien toimintojen piippupäästöt ja hajapäästöt yhteensä) ilmaan vuodessa. Valitse ensin vertailujakso ja lisää päästötieto LISÄÄ-painikkeesta. Valitse parametrivalikosta: muut haihtuvat orgaaniset yhdisteet kuin metaani (NMVOC-yhdisteet) ja ilmoita kohteen kokonaispäästömäärä. Merkitsemisessä on otettava huomioon, että päästön yksikkö tässä taulukossa on kilogrammaa (kg/a)!

The screenshot shows the 'Päästöt' (Emissions) section of the 'Ilmansuojelu' (Air Protection) form. At the top, there is a navigation bar with 'Aluehallinnon asiointipalvelu', 'TYÖPÖYTÄ', 'PALVELUT', and user information 'FI SV Matti Meikäläinen'. Below this, the 'Päästöt' section is active. It contains a table with columns: 'PARAMETRI', '2017 *', 'LUPARAJAN YLITYS', 'MENETELMÄ', and 'LUPARAJAT'. The first row is for 'Muut haihtuvat orgaaniset yhdisteet kuin metaani (NMVOC-yhdisteet)'. A red arrow points to the '2017 *' column. Below the table, there is a 'Parametri *' dropdown menu with the selected option 'Muut haihtuvat orgaaniset yhdisteet kuin metaani (NMVOC-yhdisteet) (kg)'. A red circle highlights this dropdown menu. To the right of the dropdown is a red 'X POISTA' button.

Kuva 1 Ilmansuojelulomakkeen päästövalikko

1.2 VOC-laitoksen perustiedot -lomake

Etsi kohdan ”ilmansuojelu” päästöasteiden alta lomake **VOC-laitoksen perustiedot** (lomakkeet saat näkyviin oikeassa reunassa olevan nuolen alta). Valitse **VOC-laitoksen perustiedot** lomake MUOKKAA-painikkeesta.

Valitse lomakkeelta vertailujakson vetovalikosta: joko ei vertailujaksoa tai jokin edellinen vuosi, jos vertailudataa on tietokannassa saatavilla.

The screenshot shows a dropdown menu labeled 'Vertailujakso'. The selected option is 'Ei vertailujaksoa'.

Kuva 2 Perustietolomakkeen vertailujaksovalikko

Vertailujakson valinnan jälkeen on tehtävä toimialan valinta. Valitse vetovalikosta toimintaa kuvaava VOC-asetuksen (64/2015) mukainen toiminnan luonne eli toimiala. Vain yksi valinta on mahdollinen. Jos laitoksessa harjoitetaan kahta VOC-asetuksen toimialaa, niiden tiedot pitää raportoida erikseen kahdessa osassa (toiminnoille tulee olla järjestelmässä sellaisessa tilanteessa luotu kaksi eri päästöapistettä).

- VOC-laitoksen toiminto: Mikä VOC-asetuksen (64/2015) toiminto on kyseessä? *

Valitse...

Kuva 3 Perustietolomakkeen toimialavalikko

Seuraavaksi valitse, sovelletaanko toiminnan päästöihin raja-arvoja vai vähentämishjelmaa. Perustapauksessa toimintoihin sovelletaan päästöraja-arvoja. Jos toimintaan sovelletaan laitospkohtaista päästöjen vähentämishjelmaa, se on hyväksytty ympäristölupapäätöksessä.

Sovelletaanko toiminnassa päästöraja-arvoja vai laitospkohtaista päästöjen vähentämishjelmaa? *

Valitse...

Kuva 4 Perustietolomakkeen päästöraja-arvo tai vähentämishjelma -valikko

Seuraavaksi valitse, sovelletaanko toimintaan poikkeamismahdollisuuksia. Jos toimintaan sovelletaan VOC-asetuksen poikkeamismahdollisuuksia, asia on hyväksytty ympäristölupapäätöksessä.

Onko toiminnassa käytetty VOC-asetuksen 3 §:n 3 momentin (hajapäästöraja-arvoista poikkeaminen) tai 4 momentin (maalaustoimintoa koskeva poikkeus) poikkeamismahdollisuuksia? *

☒ Kyllä

☐ Ei

Kuva 5 Perustietolomakkeen poikkeamismahdollisuusvalikko

Seuraavaksi kysytään mittaustulosasioita. Kysymyksellä, onko päästöjä mitattu, tarkoitetaan VOC-päästöjen mittausta kohteessa ylipäättänsä raportointivuonna tai aikaisemmin (lomakkeessa oleva raportoinnin vuosiluku ei rajaa kysymystä).

- Mittaustulokset

2018

Onko poistokaasuja mitattu? *

☒ Kyllä

☐ Ei

Kuva 6 Perustietolomakkeen mittaustieto -valikko

Jos päästöjä on mitattu, avautuu lisätietokenttä. Ilmoita VOC-päästöjen tuoreimmat mittaustulokset mittaushkohteittain LISÄÄ-painikkeesta. Ensiksi ilmoitetaan mitatut pitoisuudet *ennen* mahdollista käsittelylaitteistoa. Mittaustuloksena ilmoitetaan samasta kohteesta otettujen mittausjaksojen mitattujen pitoisuuksien keskiarvo. Mittauskohde yksilöidään sanallisesti kuvaillen (esimerkiksi painokone 1:n poistokanava). Tulokset jokaisesta mittauskohteesta ilmoitetaan erikseen.

VOC-yhdisteiden pitoisuus käsittelylaitteiston jälkeen (mg C/Nm³), mittausten keski arvona (käsittelylaitteiston puuttuessa käsittelemätön pitoisuus)*

Kuva 7 Perustietolomakkeen mittaustulosvalikko

Ilmoita sen jälkeen mitattu pitoisuus käsittelylaitteiston jälkeen. Mikäli toiminnan päästöjä ei käsitellä, ilmoitetaan tässä kohtaa toiminnan kaikkien mittaustulosten mittausten keskiarvo. Tietokenttä on pakollinen, jos kohteessa on mittauksia tehty.

Seuraava vaarallisia aineita kartoittava kysymys kohdistuu liuotinta sisältävien kemikaalien vaaraominaisuuksiin. Mikäli tällaisia kemikaaleja on käytössä, tarkemmat tiedot kemikaaleista ja käyttötarkoituksista tulee ilmoittaa erillisessä viranomaiselle toimitettavassa liitetiedostossa.

Käytetäänkö toiminnassa vaaralausekkeilla H340, H341, H351, H350, H350i, H360F tai H360D merkittyjä aineita? (VOC-asetuksen 7 §, 8 §)*

☒ Kyllä

☐ Ei

☐ Kyllä

☐ Ei

 Ilmoita kemikaalitiedot ja aineiden käyttötarkoitus liitetiedostossa!

Kuva 8 Perustietolomakkeen vaarallisten kemikaalien käyttö -valikko

1.3 VOC-laitoksen tasetiedot -lomake:

Etsi kohdan ”ilmansuojelu” päästö pisteiden alta lomake **VOC-laitoksen tasetiedot** (lomakkeet saat näkyviin oikeassa reunassa olevan nuolen alta). Valitse **VOC-laitoksen tasetiedot** -lomake.

Valitse ensiksi vertailujakson vetovalikosta: joko ei vertailujaksoa tai jokin edellinen vuosi, jos vertailudataa on tietokannassa saatavilla.

Vertailujakso

Ei vertailujaksoa

Kuva 9 VOC-laitosten tasetiedot -lomakkeen vertailujaksovalikko

Vertailujakson valinnan jälkeen ilmoita prosessiin menevä ja siitä poistuva VOC-yhdisteiden määrä. Merkitsemisessä on otettava huomioon, että määrän yksikkö tässä lomakkeessa on t/a (huom.!). Laitoksen kirjallisessa vuosiraportissa tulee tarkemmin esittää laskelma toiminnassa käytettyjen liuottimia sisältävien kemikaalien määristä, niissä olevien VOC-yhdisteiden ja kiintoainepitoisuuksien määristä sekä selvitys tehdyistä mittauksista.

Kohtaan I1 ilmoitetaan käytetyn liuottimen kokonaismäärä (= varastomäärä vuoden alussa + vuoden aikana ostettu määrä - varastomäärä vuoden lopussa), mukaan lukien uudelleenikäytetyn puhdistetun liuottimen määrä riippumatta siitä, onko jäteliuottimen puhdistaminen tapahtunut omassa laitoksessa tai muussa laitoksessa.

Kohtaan I2 ilmoitetaan sellaisenaan toiminnassa uudelleen käytettyjen liuottimien määrä sekä sellaisen uudelleenikäytetyn liuottimen määrä, jonka talteenotto, puhdistaminen ja käyttö tapahtuivat ainetaseen saman tarkastelujakson aikana (saman tarkasteluvuoden aikana).

● Prosessiin menevä VOC-yhdisteiden määrä eli käyttö (I)

- I1. Toiminnassa käytettyjen liuottimien (raaka-aineissa olevien VOC-yhdisteiden) määrä *
- I2. Toiminnassa uudelleen käytettyjen liuottimien määrä *

Kuva 10 VOC-laitosten tasetiedot -lomakkeen prosessiin mennyt VOC-yhdisteiden määrä -valikko

Prosessista poistuvat määrät ilmoitetaan seuraavaksi, jos prosessista poistuvia määriä on toiminnassa selvitetty mittauksin tai muuten luotettavasti. Määrät ilmoitetaan yksikössä t/a. Tiedon puuttuessa käytetään arvoa 0. Hajapäästöjen laskenta edellyttää, että vähintään kohtiin O1, O5, O6, O7 ja O8 on syötetty arvo. Ohjelma laskee hajapäästöt automaattisesti.

Kohtaan O1 ilmoitetaan esimerkiksi mitatut jälkipolttimen poistokaasupäästöt.

Kohtaan O2 ilmoitetaan mitatut päästöt veteen.

Kohtaan O3 ilmoitetaan tuotteisiin jääminä tai epäpuhtauksina sitoutuneen liuottimen selvitetty määrä.

Kohtaan O4 ilmoitetaan mitatut yleisilmanvaihdon kautta vapautuvat päästöt ilmaan.

Kohtaan O5 ilmoitetaan poltettujen, adsorboimalla talteen otettujen tai muulla tavalla hävitettyjen liuotinyhdisteiden määrä.

Kohtaan O6 ilmoitetaan mitattu liuottimen määrä jätteessä, tähän ilmoitetaan myös regenerointiin johdettavan tai toimitettavan liuottimen sisältämä jätteen määrä.

Kohtaan O7 ilmoitetaan myydyn liuottimen määrä.

Kohtaan O8 ilmoitetaan liuottimien määrä, joka toimitetaan ulkopuolelle hyödynnettäväksi tai varastoidaan ja käytetään laitoksella ainetaseen laskenta-ajanjakson jälkeen (esim. vasta seuraavana vuonna).

• Prosessista tai toiminnasta poistuva VOC-yhdisteiden määrä (0), mittauksiin perustuvat tiedot

01.	Poistokaasupäästöt (hallitut päästöt) ilmaan	
02.	Veteen liuenneet orgaaniset liuottimet	
03.	Epäpuhtauksina tuotteisiin sitoutuneen orgaanisen liuottimen määrä	
04.	Orgaanisten liuottimien päästöt ilmaan, joita ei ole otettu talteen (ovet, ikkunat, tuuletusaukot)	
05.	Kemiallisilla tai fysikaalisilla reaktioilla, kuten poistokaasujen käsittelyllä, esim. polttamalla hävitetyt liuottimet	
06.	Kerätyn jätteen sisältämät orgaaniset liuottimet	
07.	Valmisteen sisältävät liuottimet, jotka myydään kaupallista arvoa omaavana tuotteena	
08.	Muut kuin kohdassa 07 tarkoitetut valmisteiden sisältämät orgaaniset liuottimet, jotka otetaan talteen uudelleen käyttöä varten muualle kuin prosessiin	
09.	Muulla tavoin vapautuvat orgaaniset liuottimet	

Kuva 11 VOC-laitosten tasetiedot -lomakkeen prosessista poistunut VOC-yhdisteiden määrä -valikko

Sen jälkeen ohjelma esittää taulukoissa hajapäästötiedot aikaisemmin syötettyjen arvojen perustella.

(Lisätietoa taselaskennasta: [VOC-asetuksen soveltaminen – opas valvontaviranomaisille, ELY-keskuksen raportteja 12/2025](https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/190880/VOC-asetuksen%20soveltaminen.pdf?sequence=1), (<https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/190880/VOC-asetuksen%20soveltaminen.pdf?sequence=1>))

Hajapäästötaulukoiden jälkeen kysytään tietoa päästöjen vähentämishjelmasta. Mikäli tarkasteltavaan toimintaan sovelletaan VOC-päästöjen vähentämishjelmaa, ilmoita kiintoaineen kokonaismäärä liuottimia sisältävissä raaka-aineissa. Määrä ilmoitetaan yksikössä t/a.

Laitoksen kirjallisessa vuosiraportissa tulee tarkemmin esittää laskelma toiminnassa käytettyjen liuottimia sisältävien kemikaalien määrästä ja niissä olevien VOC-yhdisteiden ja kiintoainepitoisuuksien määrästä. Siinä yhteydessä on syytä esittää asetuksen mukainen laskelman tavoitearvosta ja vertailuarvosta.

• Vähentämishjelmaa noudattavat laitokset

S	Kiintoaineen kokonaismäärä liuottimia sisältävissä raaka-aineissa (tieto tarpeellinen vain, jos toiminnassa sovelletaan päästöjen vähentämishjelmaa, erittely liitelomakkeella)	
---	---	----------------------

Kuva 12 VOC-laitosten tasetiedot -lomakkeen kiintoaineen määrä -valikko

Lopuksi, kun lomake on välitallennettu, voit tehdä **Valmis lähetettäväksi** -valinnan, joka validoi tallennettuja tietoja: korjattavat tiedot korostuvat punaisilla reunuksilla. Valmis lähetettäväksi -valinta ei lähetä lomaketta valvojalle.

Pääset lähettämään lomakkeet **LÄHETTÄMINEN**-välilehdeltä **LÄHETÄ**-painikkeesta. PDF-painikkeesta voit vielä esikatsella lomakkeen tietoja.